

COMMUNICATIEONDERZOEK

UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN

2009

Unie van
Baptisten
Gemeenten
in **Nederland**

INHOUDSOPGAVE

1. AANLOOP TOT HET ONDERZOEK	3
2. UITVOERING	5
3. WAT RUIST DAAR DOOR HET STRUIKGEWAS?.....	7
4. RESULTATEN.....	9
4.1 Algemeen	9
4.2 Baptist-zijn en de rol van de Unie	12
4.3 Informatie van de Unie (aanbod en behoefte)	24
5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	32
Bijlage I.....	35
Bijlage II.....	37
Bijlage III.....	39

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Unie van Baptisten Gemeenten
door Irene Pasveer
www.pasveertt.nl
november 2009

1. AANLOOP TOT HET ONDERZOEK

In het najaar van 2005 heeft de Algemene Vergadering het Beleidsplan Communicatie vastgesteld. Dit was een uitvloeisel van het werk van de communicatiewerkgroep, waarvan de AV in 2004 besloot om deze in het leven te roepen. De communicatiewerkgroep heeft communicatiedoelstellingen en doelgroepen benoemd. Een beknopte weergave van het Beleidsplan Communicatie treft u aan als bijlage bij dit document.

Een van de communicatiemiddelen van de Unie is Baptisten.nu (in 2005 opgericht als alternatief voor De Christen). Tijdens de Algemene Vergadering van 2007 werd een motie besproken om de verschijningsfrequentie (4 keer per jaar) van Baptisten.nu te verhogen.

Niet naar de letter, maar naar de geest van deze motie, is tijdens de AV van november 2008 het voorstel gedaan om een communicatiemedewerker aan te stellen voor de duur van een jaar. Zij geeft met ingang van 1 januari 2009 voor een deel invulling aan de inhoud van het Beleidsplan. Daarnaast was het wenselijk (om de uitvoering van het Beleidsplan mogelijk te maken) om de communicatie binnen en door de Unie te onderzoeken.

Als vervolg op het bovenstaande heeft de Unieraad opdracht gegeven voor een communicatieonderzoek. Het onderzoek valt uiteen in drie delen.

a. algemeen

Het Beleidsplan Communicatie formuleert 4 doelstellingen:

- 1. leden en vrienden van Uniegemeenten weten waar baptist-zijn voor staat en welke rol de Unie daarin speelt*
- 2. het voorzien in de informatiebehoefte van gemeenten en hun leden
(informatie over thema's zoals avondmaal en doop
informatie over gemeenschappelijke activiteiten (opleiding, taakvelden e.d.)
familieberichten
informatie over andere gemeenten*
- 3. herkenbaar profileren van de identiteit van baptisten*
- 4. stimuleren van eenheid en betrokkenheid bij elkaar*

Het algemeen communicatieonderzoek richt zich op de vraag of deze doelstellingen worden behaald met de middelen die nu worden gebruikt. Om het onderzoek beheersbaar te houden was een afbakening of beperking wenselijk. Ingegeven door praktische overwegingen, is de keuze gemaakt voor een onderzoek op de eerste twee doelstellingen uit het Beleidsplan Communicatie.

b. lezersonderzoek Baptisten.nu

Eenzijds is het tijdschrift Baptisten.nu een regulier onderdeel van de communicatiemiddelen van de Unie, anderzijds trekt het op een bijzondere manier de aandacht. De vraag of de inhoud en frequentie van Baptisten.nu bevredigend zijn voor alle doelgroepen, is aanleiding tot een aanvullend lezersonderzoek. Overigens is er na 3 nummers (in 2006) een bescheiden lezersonderzoek gedaan. Het voornemen om dit lezersonderzoek op korte termijn te herhalen, heeft geen vervolg gekregen.

c. verwante organisaties

Hoe verhoudt de Unie van Baptisten Gemeenten zich tot verwante organisaties zoals bijvoorbeeld de PKN of de Evangelische Alliantie? In hoeverre ziet men de Unie als gesprekspartner, als kenniscentrum, als opleidingsinstituut? Op korte termijn wil de Unie ook hier een onderzoek naar doen. Voor de huidige rapportage speelt dit onderzoeksonderdeel geen rol, maar dient hier wel genoemd te zijn.

Deze rapportage is het eerste deel van het verslag van het communicatieonderzoek. Het betreft alleen onderdeel a van het onderzoek. Over b en c zal later verslag worden gedaan.

2. UITVOERING

methode

Het (algemeen) communicatieonderzoek is een verkennend onderzoek: in hoeverre worden de communicatiedoelstellingen uit het Beleidsplan Communicatie behaald met de huidige middelen. In de uitkomsten van het onderzoek willen we bijvoorbeeld terug zien hoeveel baptisten de website van de Unie kennen; het is (dus) ook een kwantitatief onderzoek.

Voor een dergelijk onderzoek is het werken met een steekproef en schriftelijke vragenlijsten een geschikte methode. Als omvang voor de steekproef is een aantal van 625 genomen, in de verwachting ongeveer 270 vragenlijsten terug te krijgen. Op basis van dit aantal hebben de verkregen gegevens een bepaalde zekerheid en betrouwbaarheid die voor het doel van dit onderzoek voldoende zijn.

De respons op het onderzoek bedraagt bijna 45%. Voor een onderzoek van deze aard is de respons normaal, zelfs iets aan de hoge kant (normaal ligt het percentage rond 40%). De non-respons is niet onderzocht. Met andere woorden: we hebben geen onderzoek gedaan naar de redenen waarom 55% van de benaderde personen in de steekproef de vragenlijst niet terug heeft gestuurd.

De vragenlijsten zijn toegestuurd aan alle voorgangers (40) en aan alle raden (83). De overige 527 vragenlijsten zijn aan de secretarissen toegestuurd, verdeeld naar verhouding van het aantal leden van de gemeenten. De secretarissen hebben we verzocht de lijsten te verdelen naar leeftijd, geslacht, bezoekers en leden. Dit is een zwak punt in de uitvoering van het onderzoek, met respect voor de secretarissen. Een formeel juiste weg zou zijn geweest om per gemeente op basis van lijsten van leden en bezoekers naar leeftijd en geslacht zelf de distributie te organiseren. Zulke lijsten zijn niet (van elke gemeente) beschikbaar. Secretarissen hebben zich misschien laten leiden door de wens om een hoge respons te halen ("X stuurt de lijst zeker terug") of door andere motieven. Daardoor is de steekproef niet 'zuiver'. Desalniettemin danken wij hen hartelijk voor de moeite die ze hebben gedaan! Overigens is het evenmin 'zuiver' om de raden en de voorgangers rechtstreeks te benaderen.

Met deze kanttekeningen bij het trekken van de steekproef, mogen we de verkregen informatie gebruiken om richtingen en ontwikkelingen te signaleren.

tijdpad

Het onderzoek is voorbereid in de eerste helft van 2009. Er is overleg geweest met de Algemeen Coördinator van de Unie, de communicatiemedewerker en met de leden van de Unieraad. Daarnaast zijn ook enkele 'meelezers' bij de voortgang betrokken, waaronder de redactie van Baptisten.nu. Op basis van een opzet en analyse ontstond vervolgens een beeld van de werkwijze voor het onderzoek en de inhoud ervan.

In juni 2009 zijn de vragenlijsten verspreid, deels rechtstreeks en deels via de secretarissen. De sluitingsdatum voor terugzending was 1 augustus. We hebben een uitloop genomen tot 1 oktober.

De voorlopige resultaten zijn opnieuw besproken met de leden van de Unieraad (half oktober). De voorlopige rapportage is half november met hen besproken en tijdens de Algemene Vergadering op 27 november wordt deze rapportage toegelicht aan de bezoekers van de AV en zal de rapportage openbaar zijn.

vragenlijst

Aan het inhoudelijk deel van de vragenlijst gaat een algemeen deel vooraf, waarin we vragen of de respondent lid/vaste bezoeker/raadslid of voorganger is, naar zijn of haar leeftijd en naar de provincie waarin hij of zij woont. Met deze informatie kunnen we de gegevens uit het inhoudelijk deel 'segmenteren' of opdelen. Bij wijze van spreken zouden we het volgende kunnen herleiden: vooral raadsliden van 61 jaar en ouder uit de provincie Limburg hebben behoefte aan informatie over financiën (slechts als voorbeeld).

Deel A van de vragenlijst heeft betrekking op baptist-zijn en de rol van de Unie van Baptisten Gemeenten (de eerste doelstelling uit het Beleidsplan Communicatie). Deel B heeft betrekking op de informatie die de Unie verstrekt en de informatiebehoefte van de leden en bezoekers van de gemeenten (de tweede doelstelling). De vragenlijst bevat in totaal 20 vragen, waarvan enkele in deelvragen gesplitst zijn. Het tijdsbeslag voor het invullen van de lijst is naar schatting een kwartier.

3. WAT RUIST DAAR DOOR HET STRUIKGEWAS?

Communicatie is een onderwerp waar iedereen iets van vindt. Is er informatie beschikbaar over onderwerpen die mij interesseren, waarom moet mijn gemeente betalen voor de Unie en wat krijg ik daarvoor terug, was vroeger niet alles beter? Onderbuikgevoel, persoonlijke invullingen die niet zonder meer voor andere betrokkenen helder zijn. Met andere woorden: wat ruist daar door het struikgewas?

Om een goed onderzoek te kunnen doen, is het nodig om een scherpe onderzoeksvraag te formuleren. Wat willen we weten? Bij welke beslissingen moeten de uitkomsten kunnen ondersteunen? Om zover te komen, is het zinvol om vanuit algemeenheden naar concrete vragen te werken. Dit onderzoek richt zich op daarom concreet op de doelstellingen uit het Beleidsplan Communicatie. Het is zinvol om kort de context te schetsen.

Vooraf komt vast te staan dat het Beleidsplan Communicatie weliswaar een mooie aanzet gaf om het communicatiebeleid van de Unie inzichtelijk te maken en om stappen te maken om het beleid te verbeteren, maar dat de uitvoering niet is geworden wat alle betrokkenen voor ogen hadden. De communicatiewerkgroep is inmiddels een stille dood gestorven. Wel is met name de laatste jaren meer activiteit ontplooid op het gebied van communicatie, onder andere op aangeven van de communicatiemedewerker en naar aanleiding van de viering van 400 jaar baptisme in Europa.

In de wandelgangen worden meningen geventileerd over Baptisten.nu, die betrekking hebben op het verleden (De Christen), de inhoud en de relatie tot de Unie. Het is zo dat het redactiestatuut van Baptisten.nu nadrukkelijk de verhouding regelt tussen de Unie en de redactie. Zoals geldt voor het Beleidsplan Communicatie, geldt ook hier dat de zaken een andere wending hebben genomen dan de betrokkenen voor ogen hadden. Zonder een verantwoordelijk persoon binnen de Unieraad (inmiddels is die er wel), een communicatiewerkgroep, een redactienetwerk van alle communicatiemiddelen (dit zijn onderwerpen uit het Beleidsplan) en zonder een redactieraad (onderwerp uit het redactiestatuut) stond de redactie redelijk op zichzelf. In dit onderzoek is Baptisten.nu een informatiekanaal zoals alle andere kanalen van de Unie en vinden we de soms ongezoeten wandelganggeluiden nauwelijks terug in de verkregen gegevens. Mede gezien de aandacht voor het blad, vindt een aanvullend lezersonderzoek plaats waarover later gerapporteerd wordt.

In gesprekken met onder andere de leden van de Unieraad komt naar voren dat zij in de praktijk soms een afstand voelen tussen de Unie en de gemeenten. Zij duiden op een veranderde sfeer ten opzichte van een aantal jaren geleden, met name in de aantrekkingskracht van de Unie. De Unie kan niet (meer) 'zomaar' rekenen op sympathie, gemeenten en gemeenteleden dragen

verminderd kennis van het werk van de Unie, zijn er verminderd bij betrokken. Deze zaken hebben voor een deel te maken met imago, het beeld dat de Unie oproept.

Een écht onderzoek naar het imago van de Unie valt buiten de grenzen van dit communicatieonderzoek. Het is een andere 'tak van sport'. Hoewel een imago-onderzoek hier dus niet aan de orde is, heeft het zeker te maken met communicatie. Het is echter te kort door de bocht om te denken dat meer of anders communiceren mogelijke problemen op dit vlak als vanzelf doet verdwijnen. De sleutel ligt op een ander vlak: wat doet de Unie, doet de Unie dat goed en pas in derde instantie komt de communicatie aan bod over hetgeen de Unie doet.

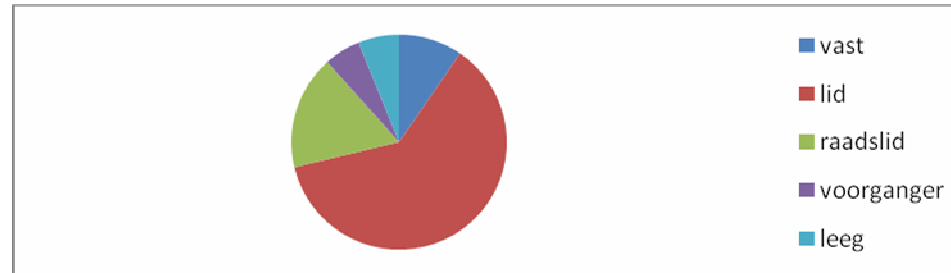
4. RESULTATEN

4.1 Algemeen

In de uitwerking van het onderzoek zijn 292 vragenlijsten verwerkt. Na 1 oktober, dus ver na de sluitingsdatum, zijn nog enkele vragenlijsten ingestuurd, die niet meer bij het onderzoek zijn betrokken. Een 'opbrengst' van 292 vragenlijsten betekent een respons van 44,9%, wat heel behoorlijk is. Algemeen gaat men uit van 40% respons – 60% non-respons voor een dergelijk onderzoek.

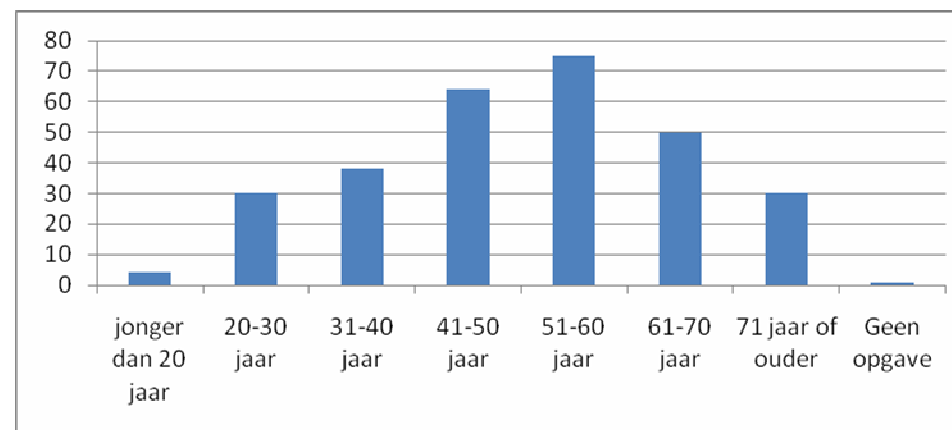
a. aantallen vaste bezoekers, leden, raadsleden en voorgangers

vast	28
lid	180
raadslid	50
voorganger	16
leeg	18
totaal	292

b. Aantallen naar leeftijd

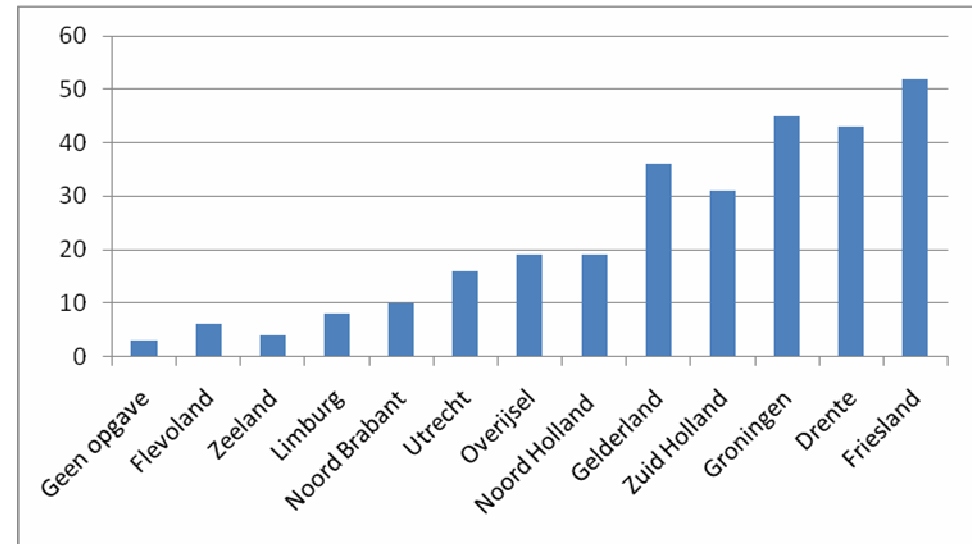
jonger dan 20 jaar	4
20-30 jaar	30
31-40 jaar	38
41-50 jaar	64
51-60 jaar	75
61-70 jaar	50
71 jaar of ouder	30
Geen opgave	1
totaal	292

De leeftijdsopbouw laat een vrij normaal beeld zien. Ten opzichte van de leeftijdsopbouw van de Nederlandse bevolking is er geen sprake van zware over- of ondervetegenwoordiging van een bepaalde categorie.

c. Aantal uit provincie

Geen opgave	3
Flevoland	6
Zeeland	4
Limburg	8
Noord Brabant	10
Utrecht	16
Overijssel	19
Noord Holland	19
Gelderland	36
Zuid Holland	31
Groningen	45
Drente	43
Friesland	52
Totaal	292

Herkomst naar provincie

De provincie Friesland beïnvloedt de gegevens uit dit onderzoek het meest: met 52 van de 292 respondenten hebben de Friezen het meest in de melk te brokkelen. De provincie Zeeland is met 4 respondenten het minst vertegenwoordigd. Als we het aantal baptisten kennen dat is aangesloten bij een (in dit geval 'de') baptisten gemeente in Zeeland, krijgen we een ander beeld: van de 25 baptisten hebben er 4 meegedaan aan dit onderzoek, een deelname van 16%. Ook Friesland is dan goed vertegenwoordigd: 1206 baptisten, waarvan er 52 meededen met dit onderzoek, komt op een deelname van 4,3%. In de provincie Utrecht lag de deelname het laagst: van de 1152 baptisten deden er 16 mee, hetgeen neerkomt op 1,4%. In de overige provincies ligt de deelname rond de 3%.

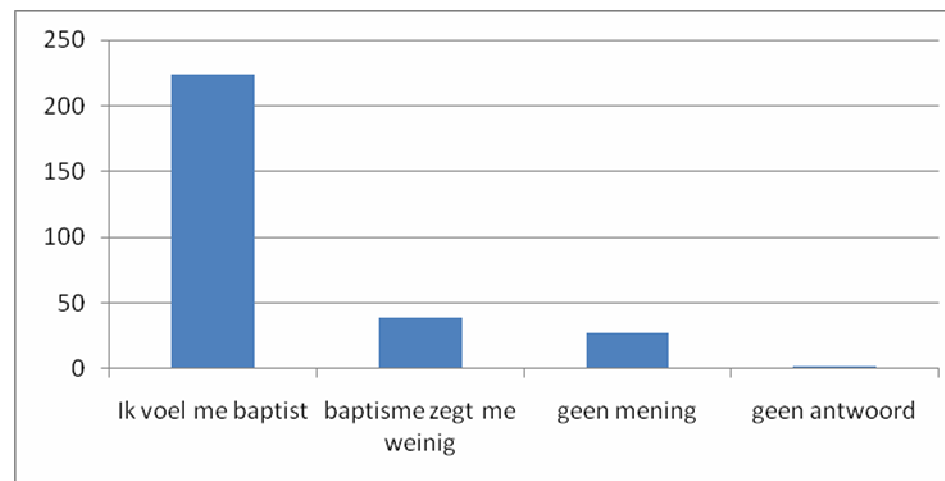
Een overzicht van het aantal leden per provincie is toegevoegd als bijlage II.

4.2 Baptist-zijn en de rol van de Unie

Deel A van de vragenlijst richt zich op de baptist-zijn en de rol van de Unie.

A1. Als baptisten maken we deel uit van de gemeente van Christus. Hoe belangrijk is het voor u om baptist te zijn

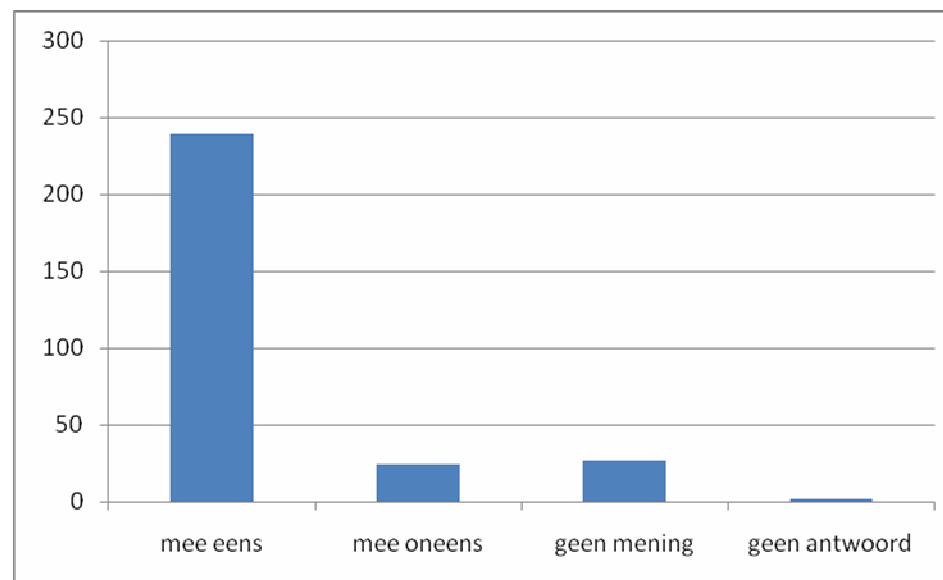
Ik voel me baptist	224
baptisme zegt me weinig	39
geen mening	27
geen antwoord	2
	292

Bij het bekijken van de cijfers was de verwachting dat de kolom 'baptisme zegt me weinig' hoger zou zijn. Wellicht speelt hier de distributie van de vragenlijsten door de secretarissen een rol, of is het begrip 'baptisme' veelkleuriger of veelzeggender dan werd vermoed, of wordt de verwachting gewoon ontkracht.

A2.1 Wel/niet eens met de stelling: ik voel me als christen/baptist onderdeel van de NL baptisten gemeenschap

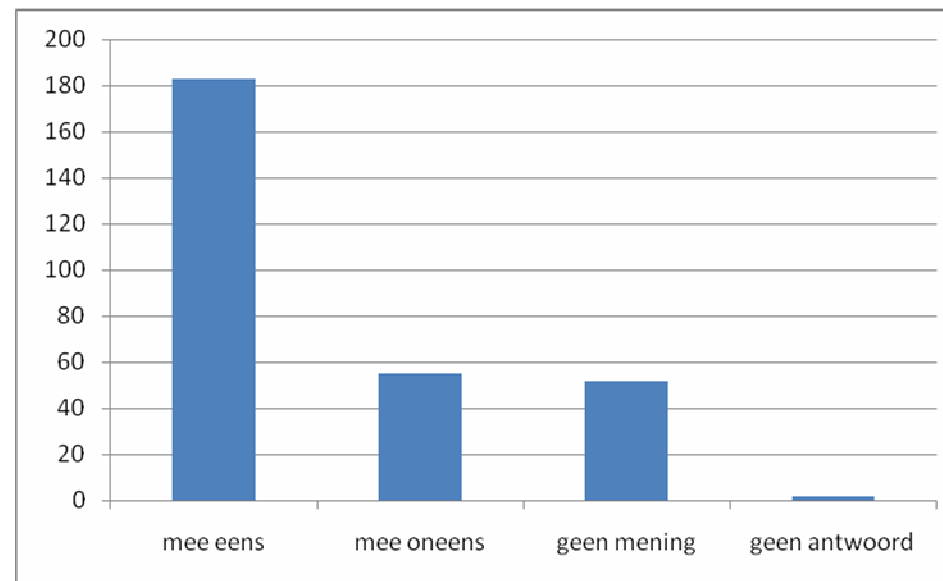
mee eens	239
mee oneens	24
geen mening	27
geen antwoord	2
	292

Toelichting op volgende blad.

A2.2 Wel/niet eens met de stelling: ik vind het belangrijk dat de gemeente die ik bezoek is aangesloten bij de Unie van Baptisten Gemeenten

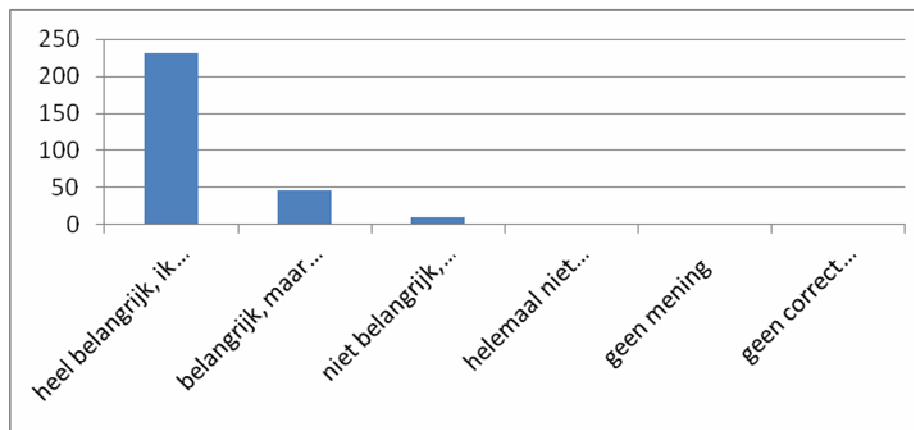
mee eens	183
mee oneens	55
geen mening	52
geen antwoord	2
	292

Ook hier geven de grafieken een zeer positief beeld te zien op de eerste kolommen (zie ook A1). De eerste vraag (A2.1) meet het gevoel te behoren bij een grotere geloofsgemeenschap dan de lokale gemeente. De tweede vraag (A2.2) meet de betekenis daarin van de organisatie van die landelijke gemeenschap zoals die nu vorm heeft: de Unie van Baptisten Gemeenten. Bij de antwoorden op de tweede vraag valt wel iets op. 55 Respondenten vinden het niet belangrijk dat hun gemeente is aangesloten bij de Unie, 52 hebben geen mening. Samen (107) vertegenwoordigen zij toch ruim 36% van 'de stemmen'. Onder A4 is meer te lezen over de betrokkenheid bij de Unie.

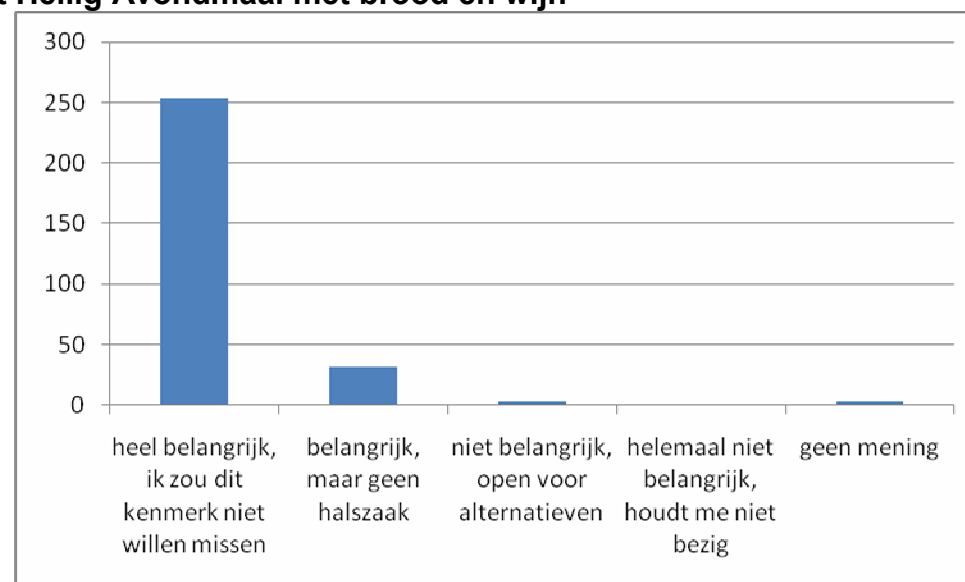
A3.1 Belangrijke kenmerken: het dopen van gelovigen op basis van hun getuigenis

heel belangrijk, ik zou dit kenmerk niet willen missen	232
belangrijk, maar geen halszaak	46
niet belangrijk, open voor alternatieven	11
helemaal niet belangrijk, houdt me niet bezig	0
geen mening	2
geen correct antwoord (bc)	1
	292

A3.2 Belangrijke kenmerken: het regelmatig vieren van het Heilig Avondmaal met brood en wijn

heel belangrijk, ik zou dit kenmerk niet willen missen	254
belangrijk, maar geen halszaak	32
niet belangrijk, open voor alternatieven	3
helemaal niet belangrijk, houdt me niet bezig	0
geen mening	3
	292

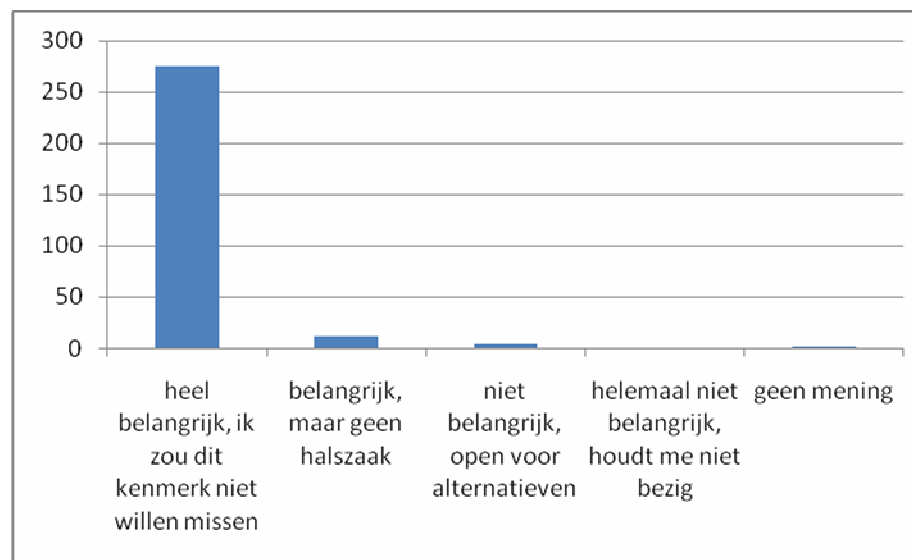

Toelichting na vraag A3.4

A3.3 Belangrijke kenmerken: de bijbel als basis voor mijn geloof in God

heel belangrijk, ik zou dit kenmerk niet willen missen
belangrijk, maar geen halszaak
niet belangrijk, open voor alternatieven
helemaal niet belangrijk, houdt me niet bezig
geen mening

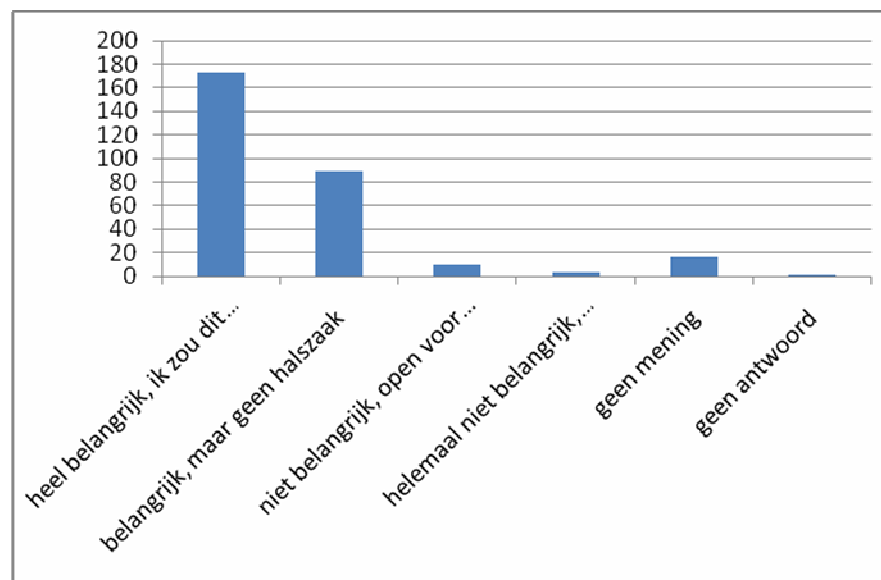
275
12
4
0
1
292

Toelichting na vraag A3.4

A3.4 Belangrijke kenmerken: de onafhankelijkheid van plaatselijke gemeenten

heel belangrijk, ik zou dit kenmerk niet willen missen	173
belangrijk, maar geen halszaak	89
niet belangrijk, open voor alternatieven	10
helemaal niet belangrijk, houdt me niet bezig	3
geen mening	16
geen antwoord	1
	292

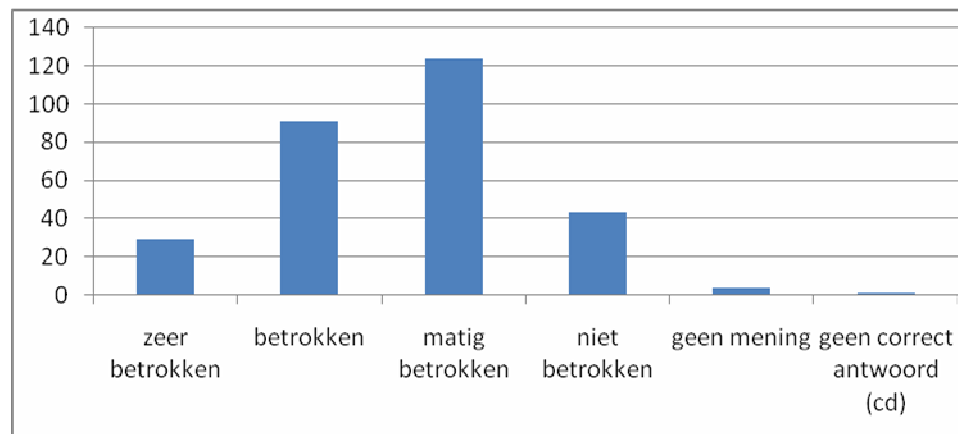

In een matrix hebben de respondenten aangegeven wat zij vonden van vier belangrijke kenmerken van baptisten gemeenten die zijn aangesloten bij de Unie. Overigens hebben baptisten gemeenten niet het alleenrecht op deze kenmerken. De uitkomsten geven aan dat de genoemde kenmerken ruimschoots gedragen worden. Dat geldt met name voor de drie 'geloofsinhoudelijke' kenmerken. Het vierde kenmerk, de onafhankelijkheid van plaatselijke gemeenten (autonomie), scoort minder hoog: bijna 60% geeft aan dit kenmerk niet te willen missen en voor ruim 30% is het wel een belangrijk punt, maar geen halszaak.

A4 In welke mate voelt u zich betrokken bij de Unie?

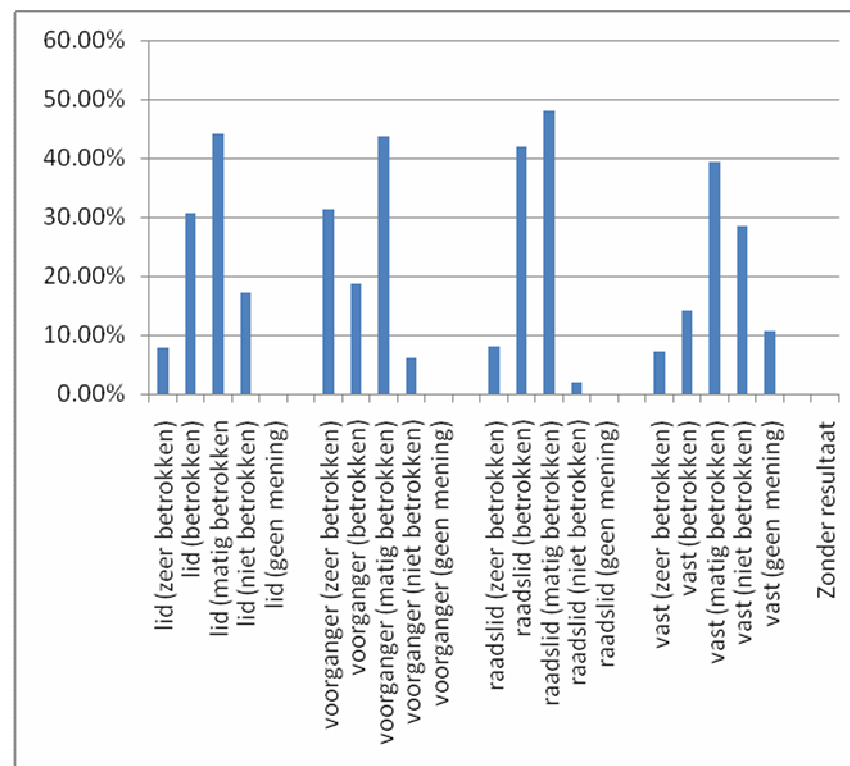
zeer betrokken	29
betrokken	91
matig betrokken	124
niet betrokken	43
geen mening	4
geen correct antwoord (cd)	1
	292

NB> Betrokkenheid naar categorie uitgesplitst op volgende bladzijde

A.4 Betrokkenheid naar categorie

lid (zeer betrokken)	7.82%	14	
lid (betrokken)	30.73%	55	
lid (matig betrokken)	44.13%	79	
lid (niet betrokken)	17.32%	31	
lid (geen mening)	0.00%	0	179
voorganger (zeer betrokken)	31.25%	5	
voorganger (betrokken)	18.75%	3	
voorganger (matig betrokken)	43.75%	7	
voorganger (niet betrokken)	6.25%	1	
voorganger (geen mening)	0.00%	0	16
raadslid (zeer betrokken)	8.00%	4	
raadslid (betrokken)	42.00%	21	
raadslid (matig betrokken)	48.00%	24	
raadslid (niet betrokken)	2.00%	1	
raadslid (geen mening)	0.00%	0	50
vast (zeer betrokken)	7.14%	2	
vast (betrokken)	14.29%	4	
vast (matig betrokken)	39.29%	11	
vast (niet betrokken)	28.57%	8	
vast (geen mening)	10.71%	3	28
Zonder resultaat		19	19
Totaal		292	292

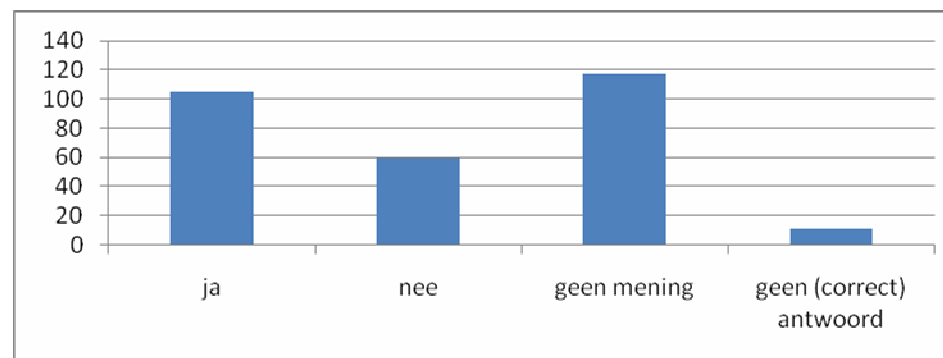
De vraag naar betrokkenheid bij de Unie is eenvoudig gesteld, maar de resultaten geven te denken. Als we de categorieën 'zeer betrokken' en 'betrokken' optellen (120), komt het resultaat nog steeds lager uit dan het aantal respondenten dat zegt 'matig betrokken' (124) te zijn. Goochelen we nog even verder met de cijfers en tellen we 'matig betrokken' en 'niet betrokken' op, dan komen we maar liefst op 167. Ingegeven door de wens een grote betrokkenheid te meten, zouden we ook de eerste drie categorieën kunnen optellen. Die geven immers alle enige betrokkenheid aan. Dan zou de werkelijkheid echter wel heel positief geplooid worden.

In een aparte tabel staat de betrokkenheid weergegeven voor leden, vaste bezoekers, raadsleden en voorgangers, uitgedrukt in absolute aantallen en in percentages. De percentages hebben geen enorm gewicht. Het aantal voorgangers onder de respondenten bijvoorbeeld bedraagt 16, dit aantal is te gering om op basis hiervan uitspraken te doen over alle baptisten voorgangers. De percentages geven wel een indicatie.

Opvallend is de hoge score van voorgangers en raadsleden op het antwoord 'matig betrokken'.

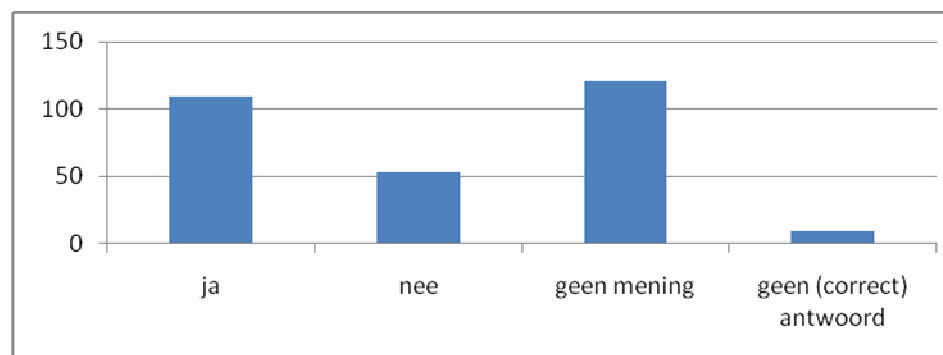
A5.1 Doet de Unie naar uw mening genoeg aan ondersteuning van de gemeenten in NL (opbouw en geloofsgroei)

ja	105
nee	59
geen mening	117
geen (correct) antwoord	11
	292

A5.2 Doet de Unie naar uw mening genoeg aan ondersteuning van uw plaatselijke gemeente (opbouw en geloofsgroei)

ja	109
nee	53
geen mening	121
geen (correct) antwoord	9
	292

A5.commentaar

Toegevoegd: punt ter verbetering

ja 115

Een groot deel van de respondenten is van mening dat de Unie genoeg doet aan ondersteuning van de gemeenten in Nederland en aan de plaatselijke gemeente die hij bezoekt. Een nog groter deel heeft daar echter geen mening over. Dat kan worden verklaard doordat het werk van de Unie niet voor iedereen zichtbaar is. De vraag is echter bij nader inzien ook of de vraagstelling correct is: hoe kunnen respondenten beoordelen of ondersteuning door de Unie voldoende is?

De vraag of respondenten een punt ter verbetering kunnen noemen dat in hun ogen belangrijk is, leverde 115 reacties op. Het grootste deel (59) had betrekking op behoefte aan contact en (regionale) ontmoeting, zichtbaarheid van de Unie en inzicht in het werk van de Unie. 30 Reacties richtten zich op behoefte aan toerusting, opleiding, aandacht voor kleine gemeenten en diverse vormen van ondersteuning. De laatste categorie omvat meer opiniërende reacties, zowel de behoefte aan opinie van de Unie op bepaalde punten als het ventileren van eigen opinie ('hou er maar mee op' tot 'een en al lof').

A6 Hoeveel gemeenten zijn aangesloten bij de Unie

minder dan 50	14
51 tot 100	180
101 tot 150	60
meer dan 150	20
geen (correct) antwoord	18
	292

A7 Wie bepalen het beleid van de Unie

de Unieraad als dagelijks bestuur	31
de aangesloten gemeenten	211
de gemeenten nemen hun eigen besluiten	11
weet niet, geen mening	24
geen (correct) antwoord	15
	292

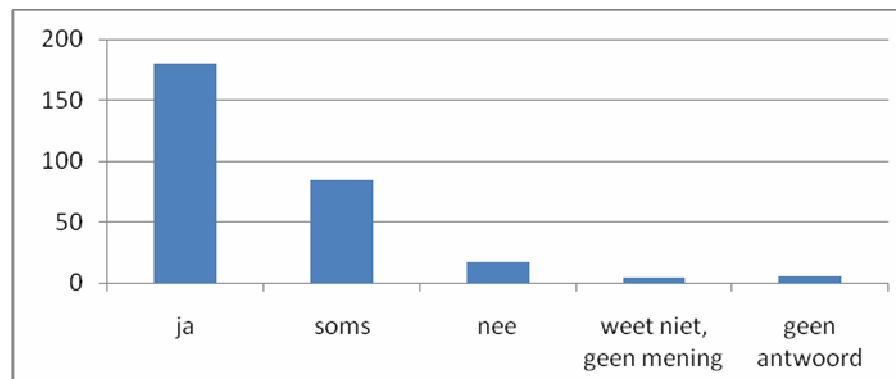
De vraag naar de omvang van en de besluitvorming binnen de Unie dient als controlevraag: kennen de respondenten de feiten? De uitslag geeft aan dat het met die kennis heel redelijk gesteld is.

4.3 Informatie van de Unie (aanbod en behoefte)

Dit hoofdstuk gaat over deel B van de vragenlijst. Deel B richt zich op informatie die de Unie verstrekt en de informatiebehoefte van gemeenten en van de leden en bezoekers.

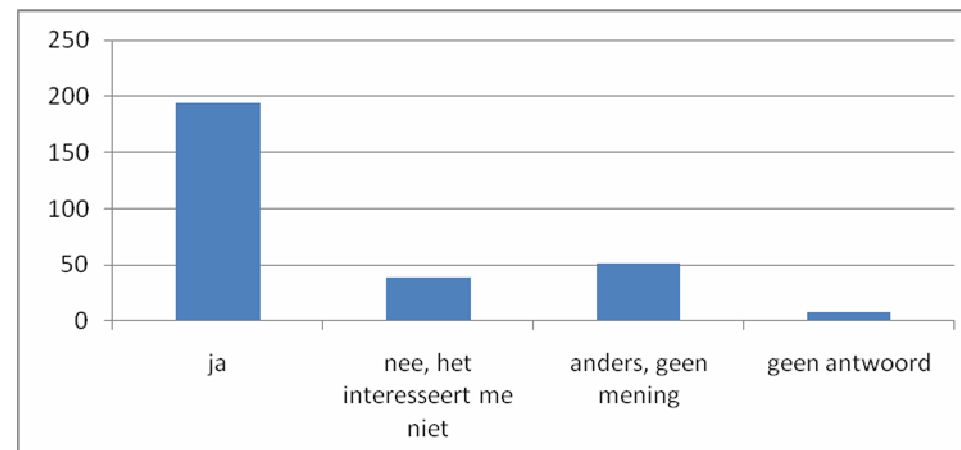
B1 Ontvangt u informatie van de Unie (mondeling of schriftelijk)

ja	180
soms	84
nee	17
weet niet, geen mening	5
geen antwoord	6
	292

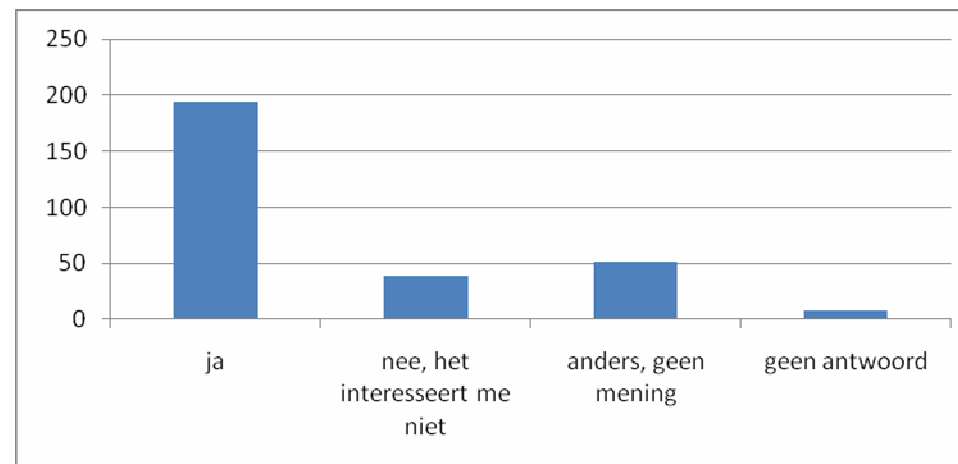
B2 Heeft u belangstelling voor informatie van de Unie

ja	194
nee, het interesseert me niet	39
anders, geen mening	51
geen antwoord	8
	292

B3 Vindt u dat de Unie voldoende informatie geeft over onderwerpen die voor u belangrijk zijn

ruim voldoende	8
voldoende	134
matig	61
onvoldoende	21
geen mening	58
geen antwoord	10
	292

Hoewel uit deel A het beeld ontstaat dat het met de betrokkenheid bij en de zichtbaarheid van de Unie niet optimaal gesteld is, zien we in de resultaten onder B1, B2 en B3 een positief beeld: 264 respondenten ontvangen informatie van de Unie ('ja' en 'soms'), een groot deel van hen zegt belangstelling te hebben voor Unie-informatie. B3 geeft een gematigd positief beeld, maar ook een richting voor verbetering.

B4 De Unie heeft verschillende informatiekanalen. Welke kent U?

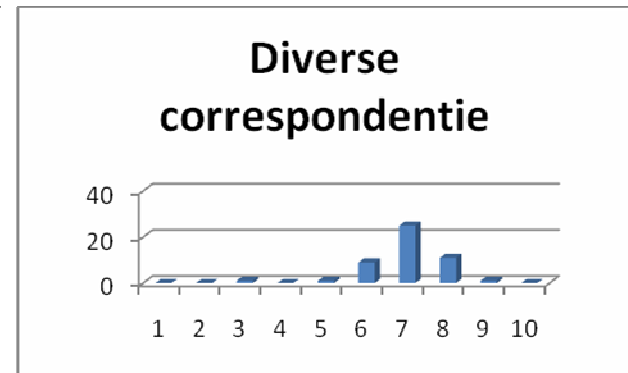
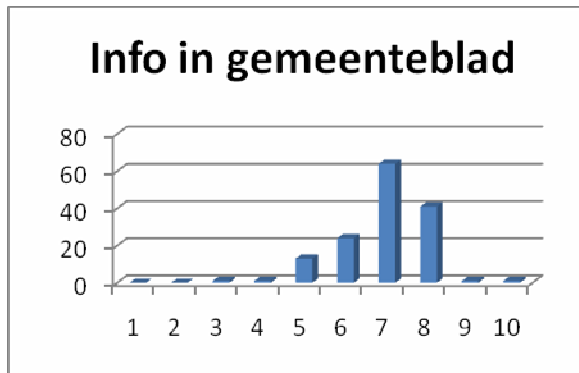
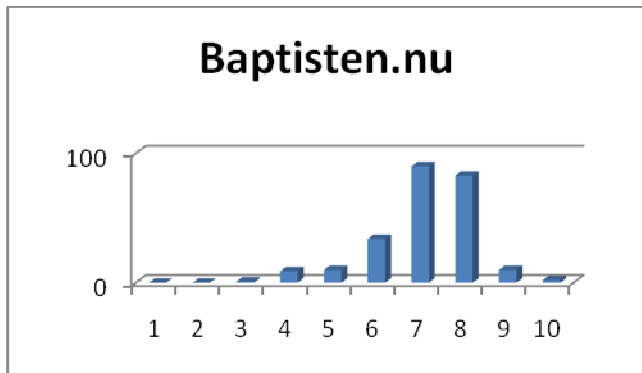
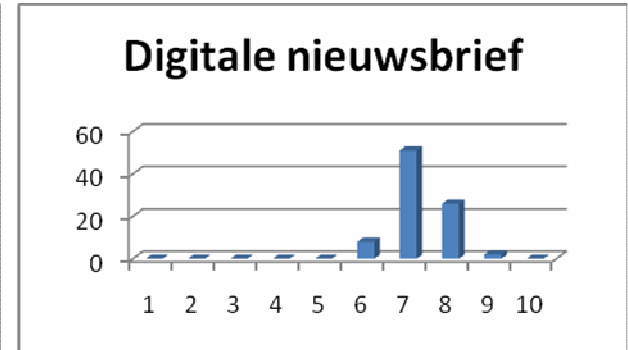
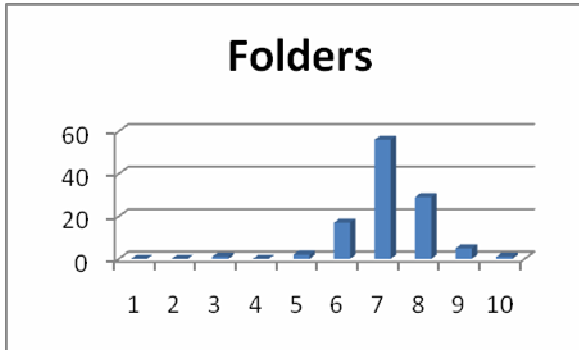
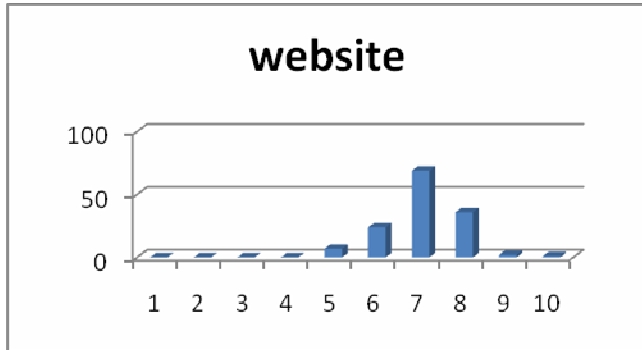
Website	183	Welke informatiekanalen kent u, anders dan genoemd: mond-tot-mondinformatie, gemeenteopbouwwerkers Unie, A. Treuren , bekendmaking vanaf de kansel , e-mailcontacten, sms met 'uniebuuren', zeg maar ... ,krantjes via de gemeente met mededelingen , mondeling van bv de oudsten in de gemeente, bezoek AV, voorgangerscontacten , door telefonisch vragen te stellen, nieuwsbrief 'zusterhulp', informele netwerk, nieuwsbrief NBJB, vrouwenwerk, EBF presentaties en bezoek broers van de Unie, digitale nieuwsbrief vrouwenwerk
Folders	139	
Digitale nieuwsbrief	102	
Baptisten.nu	268	
Info in gemeentebblad	171	
Zending aan de gemeente	96	
Diverse correspondentie	73	
Anders	14	

In de lijst met informatiekanalen van de Unie scoort Baptisten.nu hoog. Ook de website en de digitale nieuwsbrief hebben een redelijke score, in aanmerking genomen dat beide relatief nieuwe en 'passieve' media zijn. Dat wil zeggen dat de ontvanger actie moet ondernemen om toegang te verkrijgen, in tegenstelling tot een blad dat op de koffietafel ligt en makkelijk gepakt wordt. Ook Unie-informatie in het blad van de plaatselijke gemeenten is een belangrijk kanaal, zo blijkt.

De 'zending aan de gemeenten' stuurt de Unie aan de raden van de gemeenten via de secretarissen. Wanneer we bekijken (niet zichtbaar in deze tabel) hoeveel raadsleden deze media kennen, komt het cijfer uit op 36 (van de 50). Daaruit is af te leiden dat er raadsleden zijn die geen correspondentie van de Unie ontvangen, hoewel alle raden het toegestuurd krijgen.

Degenen die aangeven dat zij een informatiekanaal kennen, is ook gevraagd hun waardering daarvoor in een cijfer uit te drukken. De tabellen vindt u op de volgende bladzijde. De gemiddelde waardering ligt rond de 7 (website 7,0, folders 7,1, digitale nieuwsbrief 7,3, baptisten.nu 7,1 en informatie in het gemeentebblad 6,8). De mediaan voor het toegekende cijfer ligt op 7 voor de genoemde informatiekanalen. De mediaan is het middelste cijfer in een reeks; een andere rekenmethode dan 'het gemiddelde' om het midden van de waardering te berekenen.

B5 WAARDERING IN CIJFERS:

GEBRUIK DIVERSE INFORMATIEKANALEN

B.6 Als u gebruik maakt van de website, hoe vaak heeft u die het afgelopen jaar geraadpleegd

kent de website, niet geraadpleegd	24
kent de website, 1-5 keer geraadpleegd	97
kent de website, meer dan 5 keer geraadpleegd	50
kent de website, kan geen frequentie noemen	12
totaal	183

B.7 Als u gebruik maakt van folders, brochures of studiemateriaal van de Unie, kunt u aangeven om welk materiaal het gaat?

Veel genoemd is het jubileummateriaal, maar ook studiemateriaal en folders worden genoemd.

B.8 Als u de digitale nieuwsbrief kent, kunt u aangeven hoe u die ontvangt?

via de secretaris van de gemeente	48
rechtstreeks na aanmelding	26
via de website van de Unie	5
een geprinte versie	1
anders	3
niet ingevuld	9
totaal	92

NB Door malaise in de codering komt dit totaal (93) niet overeen met het totaal onder B4.

B.9 Als u Baptisten.nu kent, kunt u iets zeggen over het aantal nummers (4) dat per jaar verschijnt

4 nummers per jaar is niet genoeg	83
4 nummers per jaar is voldoende	147
4 nummers per jaar is teveel	6
weet niet, geen mening	32
totaal	268

De verschijningsfrequentie van Baptisten.nu was de reden om enkele jaren geleden een motie in te dienen: is 4 nummers per jaar voldoende? (zie inleiding). De antwoorden op de vraag naar de frequentie geven aan dat de meerderheid van de respondenten deze voldoende vindt. Over het lezersonderzoek van Baptisten.nu komt een afzonderlijke rapportage, waarin deze vraag ongetwijfeld opnieuw aan de orde komt.

B.10 BEHOEFTE AAN INFORMATIE OVER DIVERSE ONDERWERPEN

Over welke onderwerpen zou u meer informatie willen hebben via de Unie	absoluut	% resp.
opleidingen en cursussen	79	27
conferenties	39	13
algemene vergadering (voorbereiding)	41	14
algemene vergadering (verslaglegging)	41	14
informatie uit de vergaderingen van de Unieraad	51	17
wat betekent het om baptist te zijn (identiteit)	88	30
ontwikkelingen in andere baptisten gemeenten in NL	165	57
ontwikkelingen in baptisten gemeenten in het buitenland	74	25
ontwikkelingen binnen andere geloofsgemeenschappen	63	22
contacten van de Unie met andere organisaties (zoals RvK, EA)	75	26
bespreking van literatuur/boeken	63	22
informatie over/van de studenten aan het seminarium	44	15
ontwikkelingen binnen theologische vorming, zoals de samenwerking met de VU	51	17
zendingsprojecten in het buitenland	64	22
zendingsprojecten in NL, armoedebestrijding	78	27
gemeentestichting	60	21
kinderwerk (tot 12 jaar), aanbod materialen en activiteiten	64	22
jeugdwerk (ouder dan 12 jaar), aanbod materialen en activiteiten	75	26
financien, cijfers en toelichting	30	10
beheer gebouwen, tips en uitwisseling informatie	40	14
vrouwenwerk, activiteiten	46	16
gemeenteopbouw	92	32
pastoraat, toerusting en actualiteit	108	37
voorgangers, informatie uit de praktijk	85	29
anders, namelijk ...	12	4

Toelichting op volgende blad

Over welke onderwerpen zou u meer informatie willen hebben via de Unie?
anders, namelijk:

beleid

Israel

Bijbelstudie over speciale onderwerpen, bv via de nieuwsbrief die ik dus (nog) niet ken.
projecten van gemeenten, speciale acties enz.

advisering bij beroepingswerk, samenwerking regio's promoten en begeleiden.

wat doet de Unie voor plaatselijke gemeenten

trends en ontwikkelingen geloofsleven

bwa, ebf, ebm

adressen e.d. van baptisten gemeenten in naburige vakantielanden

intergemeentelijke regionale samenwerkingservaringen, de Unie nog meer dichtbij de gratie van
geconcretiseerde onderlinge verbondenheid

ik sta ook open voor andere stromingen die het verlichte in jezelf activeren/stimuleren, bijv. Jezus
als verlichter en niet als verlosser, daarmee bedoel ik dat Jezus een verlicht
persoon is en dus hoogontwikkeld.

ontmoetingsdagen

EBF, BWA

seminars muziek in de gemeente, zie opwekking

De vraag naar onderwerpen waarvoor de respondenten belangstelling hebben, levert een schat aan informatie op. De top 5 is:
ontwikkelingen in andere baptisten gemeenten in Nederland (57%), pastoraat: toerusting en actualiteit (37%), gemeenteopbouw
(32%), wat betekent het om baptist te zijn (identiteit) (30%), voorgangers, informatie uit de praktijk (29%).

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

conclusies

Dit onderzoek richt zich op het behalen van de doelstellingen uit het Beleidsplan Communicatie. Deel A wijst uit dat de respondenten zich 'baptist' voelen en zich over het algemeen ook onderdeel weten van een grotere geloofsgemeenschap dan alleen de plaatselijke gemeente. Vier belangrijke kenmerken van baptisme (de doop op basis van getuigenis, de viering van het Heilig Avondmaal, de bijbel als basis voor het geloof in God en de onafhankelijkheid van plaatselijke gemeenten) worden breed gedragen. (In de toelichting bij de cijfers stellen we overigens al dat baptisten niet het alleenrecht hebben op deze kenmerken). Tot zover hebben de verkregen gegevens betrekking op het eerste deel van de eerste doelstelling: *leden en vrienden van de gemeenten weten waar baptist-zijn voor staat.*

Vervolgens blijkt bij de vragen over betrokkenheid bij de Unie dat er nog een wereld te winnen is. Het tweede deel van de eerste doelstelling luidt: *...en weten wat de rol van de Unie daarin is.* De betrokkenheid bij de Unie wordt door een groot deel van de respondenten als 'matig' aangegeven en een groot deel heeft 'geen mening' over het werk dat de Unie voor gemeenten in Nederland doet. Leggen we echter een koppeling met deel B van dit onderzoek, dan blijkt dat er zeer zeker wel belangstelling is voor informatie van de Unie. Gevraagd naar punten ter verbetering bij deel A komt vooral naar voren dat de rol van de Unie niet zichtbaar is en dat er een belangrijke behoefte bestaat aan contact. De vraag naar betrokkenheid bij de Unie wordt als het ware teruggespeeld: is de Unie betrokken bij mij en mijn gemeente?

Deel B van dit onderzoek betreft de informatiebehoefte van gemeenten en hun leden. Een overgrote meerderheid zegt informatie van de Unie te ontvangen en daar belangstelling voor te hebben. We mogen vaststellen dat er (dus) geen sprake is van onverschilligheid. De informatiekanalen zijn bekend en worden over het algemeen goed gewaardeerd, hoewel vanzelfsprekend verbeteringen mogelijk zijn. De antwoorden op de vraag of de Unie voldoende informatie geeft over onderwerpen die voor de respondenten belangrijk zijn, laten zien dat het beter kan. De antwoorden op de vraag naar de belangstelling van respondenten leveren een schat aan informatie op.

'de Unie'

'De Unie' is het samenwerkingsverband van de aangesloten gemeenten. 'De Unie' is dus niet een organisatie die los van de gemeenten bestaat, maar wordt gevormd door de gemeenten. Gemeenten zijn ook samen verantwoordelijk om oplossingen te vinden voor knelpunten. De term 'de Unie' lijkt echter enige afstand op te roepen.

Voor de toekomst van de Unie is het belangrijk om inzichtelijk te maken wat de Unie doet en om het belang daarvan onder de aandacht te brengen. De behoefte aan informatie onder de respondenten is een kans die de Unie niet moet laten liggen. De huidige informatiekanaal blijken over het algemeen goed gebruikt en gewaardeerd te worden.

'De Unie' wordt aangesproken in de personen van de Unieraadsleden (op vrijwillige basis) en betaalde krachten (o.a. via het Uniebureau). Het is belangrijk dat het gezamenlijk werk in Unieverband niet 'gedelegeerd' wordt aan een beperkt aantal mensen dat met regelmaat samenkomt in Barneveld (vestiging landelijk bureau). Om werkelijk een samenwerkingsverband te kunnen zijn, moet het gezamenlijk werk veel breder gedragen worden. In welke vorm dit kan, is een uitdaging voor de toekomst.

beleidsplan

Het Beleidsplan Communicatie gaf enkele jaren geleden een goede aanzet om de communicatie van de Unie te verbeteren. Onder andere door het aanstellen van een medewerker communicatie en naar aanleiding van de viering van 400 jaar baptisme is de communicatie door de Unie verbeterd of op zijn minst zichtbaarder geworden. Hierin liggen aanknopingspunten om ook in de toekomst verder te gaan.

Het beleidsplan is echter naar de achtergrond verdwenen en de communicatiewerkgroep bestaat niet meer. Met waardering voor het werk dat destijds verzet is, kunnen de aanbevelingen uit het beleidsplan opnieuw tegen het licht gehouden worden. In het plan staan werkbare aanbevelingen (onder andere de opzet van een redactienetwerk), waarop de bevindingen van dit onderzoek aansluiten.

voorstellen

Naar aanleiding van dit onderzoek kunnen concrete en structurele voorstellen worden geformuleerd. Deze voorstellen zullen met name betrekking moeten hebben op het vormen van netwerken met gemeenten, het laten aansluiten van de communicatie op de behoefte van de gemeenten. De voorstellen kunnen in aard en omvang uiteen lopen: het ondersteunen van redacties van gemeentebladen, het opzetten van een redactioneel netwerk om 'de vinger aan de pols' te houden, het werken met jaarthema's zoals 'kiezen voor verbinding' in 2009, het zichtbaar maken van de Unie in persoonlijke contacten door (regionale) bezoekerondes.

Het Beleidsplan Communicatie en het redactiestatuut van Baptisten.nu beschrijven een werkwijze die door omstandigheden niet uit de verf is gekomen. Het is een aanbeveling om deze documenten naar waarde te schatten en de inhoud te implementeren.

De respondenten hebben een prachtige opsomming gegeven van onderwerpen waar hun belangstelling naar uitgaat. De 'top 5' (zie vraag B.10) is inspirerend, maar ook de rest van de lijst geeft veel aanknopingspunten.

vervolg

De resultaten van dit communicatieonderzoek worden door de Unieraadsleden gewogen en uitgewerkt, in samenspraak met betrokkenen van het Uniebureau. Tijdens de Algemene Vergadering in het voorjaar van 2010 volgen uitgewerkte voorstellen.

Bijlage I

beknopte weergave van het Beleidsplan:

communicatiedoelgroepen:

*gemeentefunctionarissen
gemeenteleden die actief betrokken zijn bij de Unie
gemeenteleden en –vrienden zonder directe betrokkenheid bij de Unie
samenwerkingsverbanden (bv EA en plaatselijke verbanden)
algemeen geïnteresseerden*

communicatiedoelstellingen:

- 1. leden en vrienden van Uniegemeenten weten waar baptist-zijn voor staat en welke rol de Unie daarin speelt*
- 2. het voorzien in de informatiebehoefte van gemeenten en hun leden
(informatie over thema's zoals avondmaal en doop
informatie over gemeenschappelijke activiteiten (opleiding, taakvelden e.d.)
familieberichten
informatie over andere gemeenten*
- 3. herkenbaar profileren van de identiteit van baptisten*
- 4. stimuleren van eenheid en betrokkenheid bij elkaar*

strategie:

*definiëren van de identiteit, toetsen en uitzetten
ontwikkelen van een huisstijl
ontwikkelen van een middelenmix
organiseren van de communicatie*

middelen en kanalen:

*internetsite
digitale nieuwsbrief*

zending aan de gemeenten

*De Christen **

gemeentebladen

brochures en folders

correspondentie

publicaties gemeentebijbelschool

breed beraad

algemene vergadering

overige bijeenkomsten en persoonlijke contacten

Voor de realisatie van het geformuleerde beleid signaleert het Beleidsplan de behoefte aan:

communicatieverantwoordelijke binnen Unieraad en staf

communicatiewerkgroep

uitvoerenden bij diverse communicatiemiddelen

redactioneel netwerk.

)* Tijdens dezelfde Algemene Vergadering 2005 waarin het Beleidsplan Communicatie werd vastgesteld, is ook besloten om een nieuw orgaan in het leven te roepen. Baptisten.nu (4 keer per jaar, budget € 28.000) moest het eigentijdse equivalent worden van De Christen, (aansluitend bij de informatiebehoefte van de baptisten van nu, (ook) aantrekkelijk en toegankelijk voor buitenstaanders, met een 'onafhankelijke' redactie).

Bijlage II

gemeentenaam Drenthe	aantal
Assen	70
Coevorden	35
Emmen (bron)	222
Emmen (wegwijzer)	220
Emmen (baken)	216
Emmercompasuum	91
2e Exloermond	122
Hoogeveen (bethel)	339
Hoogeveen (schutse)	117
Nw Buinen	174
Nw Weerdinge	151
Roden	54
	totaal 1811

gemeentenaam Groningen	aantal
Appingedam	211
Delfzijl	234
Groningen(noord)	111
Groningen (zuid)	71
Hoogezand (beukema)	254
Hoogezand (west)	118
Musselkanaal	158
Nw Pekela	35
Siddeburen	28
Stadskanaal (noord)	74
Stadskanaal (zuid)	255
Veendam	204
Winschoten	164
	totaal 1917

gemeentenaam Flevoland	aantal
Emmeloord	51
Lelystad	102
	totaal 153

gemeentenaam Zeeland	aantal
Oostburg	25
	totaal 25

gemeentenaam Friesland	aantal
Dokkum	34
Drachten (elim)	64
Harlingen	120
Haulerwijk	30
Heerenveen	51
Kollumerzwaag	67
Koudum	124
Leeuwarden	230
Noordbergum	165
Sneek	282
Workum Makkum	39
	totaal 1206

gemeentenaam Gelderland	aantal
Apeldoorn	180
Arnhem (centrum)	219
Arnhem (zuid)	232
Doetinchem (kapel)	132
Doetinchem (lichtpunt)	60
Ede (kei)	188
Ede (reehorst)	358

gemeentenaam Overijssel	aantal
Almelo	211
Borne	19
Deventer	70
Enschede	203
Hengelo (centrum)	104
Hengelo (venster)	158
Kampen	213
Steenwijk	58
Zwolle	85
totaal	1121

gemeentenaam Z-H	aantal
Alblasserdam	37
Dordrecht	287
Den Haag	65
Leiden	124
Maassluis	9
Pernis	131
Rotterdam	45
Spijkenisse	82
Zoetermeer	94
totaal	874

gemeentenaam Utrecht	aantal
Amersfoort	227
Utrecht (rank)	499
Utrecht (silo)	95
Veenendaal	331
totaal	1152

Harderwijk	245
Zetten	54
Zutphen	54
totaal	1722

gemeentenaam N-H	aantal
Amsterdam (cbc)	100
Amsterdam (king of kings)	0
Amsterdam (west)	62
Amsterdam	36
Alkmaar	51
Haarlem	63
Heemskerk	61
Krommenie	35
Ijmuiden	173
totaal	581

gemeentenaam N-Brabant	aantal
Eindhoven	308
totaal	308

gemeentenaam Limburg	aantal
Brunssum/Treebeek	144
Sittard	63
totaal	207

Bijlage III
vragenlijst

Barneveld, augustus 2009

Beste lezer,

De Unie van Baptisten Gemeenten wil graag weten op welke manieren zij de communicatie kan verbeteren met de gemeenten en met de leden en bezoekers van de gemeenten. De samenleving verandert; de informatiestromen lopen anders en sneller dan een aantal jaren geleden, en de verhouding tussen de Unie en de aangesloten gemeenten is ook aan verandering onderhevig. Reden genoeg dus om een onderzoek te doen.

We willen onder andere graag weten hoe de lezers van Baptisten.nu denken over het blad. De vragenlijst die u nu onder ogen heeft, hebben we ingevoegd bij alle exemplaren van Baptisten.nu. We ontvangen er graag zoveel mogelijk terug. We hopen dat u de tijd wilt nemen om de vragen te beantwoorden en de lijst aan ons terug te sturen. Dat kan via de secretaris van de baptisten gemeente die u bezoekt; we hebben hen gevraagd om de vragenlijsten te verzamelen. Het kan ook via de post:

Unie van Baptisten Gemeenten
*** communicatieonderzoek ***
p/a PasveerTT
Bergerslaan 1
1944 VK Beverwijk

Tijdens de Algemene Vergadering op vrijdag 27 november 2009 zullen we resultaten presenteren van het communicatieonderzoek, waar dit lezersonderzoek deel van uitmaakt. We hopen de resultaten daarna ook via onze website toegankelijk te maken.

We hopen dat we op uw medewerking mogen rekenen!
Met een vriendelijke groet,

Jannes Hofman,
voorzitter Unieraad

Helpt u ons? Voor elke vragenlijst die wij vóór 1 oktober terug ontvangen, maken we een bedrag over aan de jubileumprojecten van de Unie: gemeentestichting in Kameroen en de Stichting Present (zie voor meer informatie www.kiezenvoorverbinding.nl).

Allereerst vragen we u naar wat algemene gegevens.

Ik ben lid / vaste bezoeker / raadslid / voorganger
van een baptisten gemeente (omcirkel wat van toepassing is)

Mijn leeftijd is

☐ jonger dan 20 jaar	☐ 41 – 50 jaar	☐ 71 jaar of ouder
☐ 20 – 30 jaar	☐ 51 – 60 jaar	
☐ 31 – 40 jaar	☐ 61 – 70 jaar	

Ik woon in de provincie

☐ Friesland	☐ Gelderland	☐ Zeeland
☐ Groningen	☐ Brabant	☐ Zuid-Holland
☐ Drenthe	☐ Limburg	☐ Noord-Holland
☐ Overijssel	☐ Utrecht	☐ Flevoland

D1

Geef aan wat u van de volgende stellingen vindt.

Ik beschouw Baptisten.nu als een waardevol tijdschrift.

- helemaal mee eens
- mee eens
- oneens
- helemaal oneens

Ik zou Baptisten.nu missen als het er niet meer zou zijn.

- helemaal mee eens
- mee eens
- oneens
- helemaal oneens

Baptisten.nu verschijnt 4 maal per jaar.

- 4 nummers per jaar is niet genoeg
- 4 nummers per jaar is voldoende
- 4 nummers per jaar is teveel
- weet niet, geen mening

Baptisten.nu telt 28 bladzijden (redactioneel en advertenties).

- 28 pagina's is niet genoeg, ik wil graag een dikker blad
- 28 pagina's is voldoende
- 28 pagina's is teveel
- weet niet, geen mening

D2

Welke typering vindt u bij Baptisten.nu passen?
(meer dan één antwoord mogelijk)

- kritisch
- overbodig
- christelijk
- informierend
- diepgravend
- bemoedigend
- betrokken
- irritant
- typisch baptist
- gezellig
- eenzijdig
- veelzijdig
- oppervlakkig

D3

Voor wie vindt u Baptisten.nu een geschikt blad?
(meer dan één antwoord mogelijk)

Baptisten.nu is een geschikt blad voor

- leden van de gemeente
- vrienden van de gemeente
- volwassenen
- jongeren
- ontwikkelde mensen
- eenvoudige mensen
- gepensioneerden
- werkenden
- nieuwe leden
- 'zoekers'.

D4

Voor Baptisten.nu is een aantal doelstellingen geformuleerd. Om er achter te komen of het blad die doelen waarmaakt, vragen we uw mening over de volgende stellingen:

Baptisten.nu stimuleert mij in mijn geloofsgroei.

- eens
- oneens
- weet niet, geen mening

Baptisten.nu stimuleert uitwisseling tussen gemeenten.

- eens
- oneens
- weet niet, geen mening

Door Baptisten.nu weet ik beter waar baptist-zijn voor staat.

- eens
- oneens
- weet niet, geen mening

D5

**Ik geef Baptisten.nu het volgende rapportcijfer:
(cijfer van 1 tot 10, waarbij 1 zeer slecht is en 10 zeer goed)**

uw cijfer:

weet niet, geen mening

D6

Kunt u een artikel of onderwerp noemen uit de voorgaande edities van Baptisten.nu, dat in het bijzonder indruk op u heeft gemaakt?

D7

Welke rubrieken waardeert u het meest in Baptisten.nu, welke rubrieken zou u niet willen missen? (maximaal 3 antwoorden, svp)

- redactioneel voorwoord
- nieuws over en van de unie (Unieuws)
- informatie over internationale ontwikkelingen (Wereldwijd)
- reacties op de vraag ... (rubriek in relatie tot hyves/internetpagina voor discussie)
- column Erik Roest (Kosterpost)
- 5 vragen aan ... (5 vragen aan een 'willekeurige' baptist)
- opiniEPagina's, meningsvormende artikelen
- artikelen over gemeenten
- persoonlijke verhalen
- familieberichten/vermeldingen doop

D8

Heeft u tips voor de redactie? Zijn er onderwerpen die u mist?
